

Nro. 35.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 28-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Batáviai Respublika.

A Hágai Oct. 8-kán költ levelek szerént, bizonyosnak hirteltetik lenni az, hogy a' *Hollandiai Respublika* trupjai, a' mellyeket Gen. *Daendels* vezérel, ámbár a' *Párisi Directorium* azt kívánta légyen is, de még is nem fognak menni a' *Rénus* alsó mellyékire, hanem azon truppok a' *Waal* vize mellyékin fognak táborba szállani. — A' tsak most említett Gen. *Daendels* azért ment vissza *Hágába*, hogy az ő vezérlése alatt való truppok fizetések végett pénzt vegyen a' kezéhez. Hogy pedig *Hollandiában* is igen meg-szükült a' pénz, onnan is meg-tettzik, hogy a' *Sámbrei* és a' *Máasi* egyesült *Frantzia* tábor szükségére,

ámbar minden kassák ki-üressítettének legyen is, de még is a' benne találtatott 600 ezer forintak nem lévén elegendők, már most olyan rendelkezések tétettettek, hogy azon tábor egyik részének szükségére pótlására, a' melly a' Hollándusok' soldjain tartattatik, és a' *Rénus* alsó mellyékin fekszik, hónaponként 300 ezer forintok küldettesse- nek. — E' végre annakokáért a' Nemzeti Gyűlés olyan kemény parantsolatot adott ki, hogy a' rendkívül való, hadi segedelembe adandó 60 milliómök öfzve szerkeztetések, a' pénznek *Hollandiai Brabantziából, Frieslandiából, és Geldriából* való öfzve gyűjtéseken, tüzen vizen rajta legyenek. — De minthogy a' tsak most említett summa is a' *Hollandiai* truppok tartásokra nem elegendő, a' több *Provintziák* pedig a' magok segedelmek adásában igen restesek; annakokáért azoknak fel-hajtásokra, a' Nemzeti Gyűlés egy olyan *Commissiot* rendelt-ki, a' melly, a' mellé adattatott hadi erővel, a' *Restantiát* ha szépen meg-adni nem akarnák, kedvetlen módon is fel-szedettesse. — Hogy pedig a' pénz kutfeje forrása egésszen bé ne dugattassék, a' Nemzeti Gyűlésnek Oct. 7-kén tartatott ülésiben a' végeztett, hogy az *Angliai Proclamatió* szerént, az *Angliai Portékák* bé-vitele Sept. 3-kától fogva Oct. 1-ső napjáig törvényesnek tartottassék lenni, és hogy tsak azok *confiscaltassanak*, a' mellyek ezen terminus után fognának hozzájuk vitettetni.

A' *Hollandiai* *Provincialis Administratió*, az előbbeni orszglás ügy neveztetett *Regenseinek*, *Ministereinek*, 's más több tiszttviselőiknek jóságait, a' kik az ő *Respublikájokból* ki-költöztek, a' *Sequestrum* alóll ugyan fel-szabadította; de azzal a' magok előbbeni hivataljok folytatások alatt történt hibákról való szám adás, és hogyha kárt tettenek vólna, azoknak ki-potolásokbéli kötelesség alóll ki nem vette.

Cath. Belgium.

A' *Brüsszeli* Oct. 6-kán költ levelek szerént, *Divisions-Generál Tilly* ezen hónapnak 3-dikán

ment ottan keresztül a' *Sámbré* és a' *Máás* vize mellett fekvő Fr. táborhoz, a' ki a' Gen. *Ernouf* által vezéreltetett sereg vezérlését fogja a' kezéhez venni, minthogy Gen. *Ernoufat* a' Fr. Directorium vissza hívta. — Divisions-Generál *Colland*, a' Frantzia tábor Commandánsa azzal vádolván, hogy a' Frantzia seregeknek *Frankoniá*-ból való vissza húzások alkalmatosságával, a' maga kötelességének eleget tenni el-múlatta volna, erre való nézve úgy gyanítják, hogy ő is rövid idő alatt szám adás alá fogna vettettetni. — A' Fr. Respublika trupjai közül a' katonák újjolag nagyon kezdettenek el-szökdösni. — Gen. *Jourdant* *Brüsszelbe* várják meg-érkezni, a' ki onnan az északi Frantzia táborhoz fog el-menni, hogy annak vezérlését a' kezéhez vegye.

Frantzia Ország.

Collot d'Herbois, a' ki magát *Cayennébe* (a) Diktatorrá tenni, az ottan lévő nép között pedig fel-támodást akár vala szerezni, a' mint a' *Párisból* jött, és Octob. 6-kán irt levelek hirtelen, fel-tett szándékában nem boldogúlhatott, hanem minekutánna tömlöztzre vettettetett volna, egynéhány napokig tartó fogságában meg-hólt.

A' *Drouet* pajtásai közül egyik, *Karl Germain*, midőn *Vendoméba* egy tisztviselő a' fog-házot akarta volna meg-visgálni, ezen tisztviselőt meg-akarta ölni, a' melly tselekedetéért 20 napokig vasra verettetett. — *Genfben*, az oda való *Anarchisták*, a' halálos vétkeket vizsgáló törvény-szék által, szabadon bocsátott 2 személjeket meg-

M m 2

(a) *Cayenné déli* Amérikában *Guiánában* van, a' hová a' *Frantziák* mintegy 1635-dikben tettek bé a' lábokat, a' melly városban mintegy 2 — 300 házak vagynak. — A' kikötő helye igen jó, a' vára pedig kemény *St. Louisnak* neveztetik.

ölvén, a' nép arra fel-támodván, az Anarchis-
ták és a' nép között felette nagy vérontás ment-
véghez.

Párisba annak futamodott vala hire, hogy
a' Nagy Britanniai követ *Jakson*, Oct. 6-kán ér-
kezett volna meg *Párisba*, a' ki magával, a' bé-
kesség meg-szerzésére az ide alább meg-irt, és a'
Muzka Császárné által jóvá hagyatott artikulu-
sokat vitte volna-el. 1) A' hadakozó felek kö-
zül mindeniknek, mennyen ismét visszá a' maga
birtokába, az, a' mi a' jelenvaló had kezdete előtt,
az ő birtoka alatt vólt. Főképpen pedig 2) Aus-
triának minden el-veztett Birodalmi adattassa-
nak visszá, de *Austriai* is, *Bavariáról* minden gon-
dolatját vegye-le. 3) A' Frantzia Kóróna Prae-
tendensinek, az *Asturiai* Hertzeg tartattassék, a'
ki a' *XVI-dik Lajos* Király leányát jegyezze-el
magának feleségül. — Spanyol Ország a' Fran-
tzia Orzággal való szerződéséről mondjan-le, az
Asturiai Hertzeg pedig, a' Frantzia kórónához
való jussát, valóba tartsa-fel. De hogy mind
ezek iránt méltán kételkedni lehet, arra, az ide
alább meg-irt tudósítás alkalmatosságot ad; mi-
vel a'

Nagy Britannia.

Oct. 7-kén irt *Londoni* levelekből azt olvas-
suk: Hogy a' békesség meg szerzése végett, *Lord*
Malmesbury és *Grenville Tamás* fognának *Párisba*
menni, a' hová rövid idő alatt útra is fognak
indúlni; a' Parlamentum pedig, addig az ideig,
mig a' Frantzia Respublikával való békességes
tractát fogja folytatni, semmiféle más egyéb
fontos dolghoz hozzá nem fog nyúlni. — A'
Sept. 3-kán ki-adattatott azon Királyi rendelés,
melly szerént a' *Hollandiai*, *Austriai Niederlandi*,
Olasz Országi, és *Német Országi* személjeknek is,
az ő praetensiójokat, az Anglusok ki-fizethették,
az Oct. 5-kén ki-adattatott Királyi parantsolat
által újjolag meg-tiltattatott, és ámbár ez így lé-
gyen is, de még is azt erőssittik, hogy az An-

gliai Portékákat, neutralis hajókon Frantzia Országba bé-vinni meg-engedik. — A' Pétersburgi és a' Stockholmi udvarok között való alliantz tracta, hogy már tökéletességre ment volna bizonyosnak hirtelen lenni. — Egy Amériikai hajós Kapitány, Londonban azért árestáltatott, mivel Spionnak lenni gyanítottatott. — Gen. Abercrombie rövid idő alatt 5000 embereivel fog napnyugoti Indiába az oda való truppok meg-erössítésekre útra indulni. — Minekutánna az Angliai Király, a' békesség meg-szerzése iránt való vélekedését a' Parlamentum felső házában elé-mondotta volna, Fox a' maga örömibe, a' bőriből majd ki-úgrott, ezt mondván; hogy a' békesség meg-szerzése iránt Frantzia Országba követeket küldenek, az ugyan most is jó, de nagyon kár, hogy miért nem küldték azokat hamarább; mert a' szerént egynéhány ezer emberek vérei nem omlottanak volna ki, és hogyha a' Ministerek akartanak volna, az eddig folytatott hadnak szükséges vóltáról is, régen le-mondhattanak volna; de ha már szinte, mond Fox, békesség fogna is köttettetni, de hogy az állandó legyen, ő azt az Angliai hadi Systemából, és az idegen Országokkal való Politikájából ki nem tudja tellyességgel húzni. — A' Királynak a' Parlamentum felső házában tartott beszédit Fox mind igen jónak találta lenni, de hogy a' Király, a' maga beszédiben azt meg nem határozta, hogy a' békesség meg-szerzése végett Párisba küldendő követek kihez utasittassanak, a' néki gondolkodásra szolgáltatott alkalmatosságot, mivelhogy ő azt gondolja, és várja vala, hogy a' Király egyenesen ki-fogja nevezni a' Fr. Directoriumot, minden Orzáglásban, a' végre hajtó hatalmat meg-kelletvén esmérni. A' melly szavaira minekutánna Fox ki-nevettetett volna, hogy olyan fontos dolog felett is ki-nevettetik, tsaknem a' bámulás fogta-el ötöt, és azt mondja vala: Hogy mind az Amériikai, mind pedig a' jelenvaló háború, sok embereknek meg-mutatta immár, az ő rövid előre való látásokat; ő annakokáért azt gondolja, hogy mások az azoknál

meffzebbre való nézést, nem fogják egy rakás vérnek ki-ontásával magoknak meg-szerezni, azért a' békesség meg-szerzésére vezető kivánságokbeli mérttékletességet (a' mint az iránt a' Király is az ő beszédiben emlékezett vala) ő (*Fox*) leg tanátsosobbnak tartya lenni, az Angliai flották győzedelme is, állandó békességgel nem biztathatván ötet. Annakokáért a' Parlamentumban, azokat a' hibákat kellene fel-adni, mellyeket a' Ministerek 4 esztendő alatt tettek, Ő Felségét pedig a' Királyt, azon kellene kérni, hogy előbbeni planumát változtassa-meg.

A' *Fox* ezen szavaira *Pitt* Minister elé álván azt mondja vala; hogy az a' tárgy, a' mellyről, a' mái estvével végső határozást kell tenni, az egész Sékulum folyása alatt a' leg nevezetesebb, a' fő kérdésben pedig, tudni illik, hogy az állandó békességnek meg-szerzése végett, a' környülállások, és a' *Nagy Britanniai* Ország igasságos kivánsága szerént kelletiké a' fel-tételeket elé-adni? abban már vele minnyájan meg-egyeztenek, és hogy a' Királynak is az az iránt való beszéde, elég világos és meg-határozott, úgy annyira, hogy abból nemtsak az egész Európa, hanem maga az ellenség is, az *Anglia* békesség kötésebeli tzeljának igaz vóltát azzal együtt által-láthatja, hogyha az ellenség vele igasságos és helyes békességre lépni nem akar, tehát az egész Ország, minden erejét egyesítve, a' hadat továbbra is folytatni, millyen erőssen meg-határozta légyen magában. — Már akkor az egész Európa előtt le-vétetnék az ál-ortza, a' midőn az *Anglia* igasságos és helyes kivánságait, az ellenség el-fogadni nem akarná; nem lenne már akkor semmi is egyéb hátra, hanem tsak az, hogy az ellenség ellen, egész erővel kelletik menni. — A' halzon, a' kár, a' győzedelem, és a' veszttség mérő serpenyőben tétettetvén, ezek fognák akkor azon igasságos és helyes fel-tételeket meg-határozni, a' mellyekre az ellenség réá lépni nem akarna. Örvend ő azon, mond továbbra *Pitt*,

hogy már most, a' többeket el-halgatván, a' mely-
 lyek felett egymással óllyan sokat vetélkedtenek,
 a' mostani tárgyban vele együtt *Fox* is meg-egye-
 zik — és miotától fogva a' háború el-kezdett
 mond *Pitt*, ő Felsége a' Király, a' békességnek
 helyre állítására nézve, el-követni semmit is el
 nem múlatott. Midön pedig *Fox* azt mongya,
 hogy a' békességbeli tractához, hamarább hozzá
 kellett volna fogni, a' tsak annyi, mintha azt
 mondaná, hogy mihelyt a' háború kezdődött,
 azon a' napon mingyárt békességet kellett vól-
 na kötni, vagy a' hadat el se kellett volna
 kezdeni, vagy pedig örökké kellene folytatni.
 Azért hogyha az ellenség, a' helyyes kívánságo-
 kat el-fogadni nem akarja, annak el fogadására
 való kényszerítésre, két ki-merithetetlen kut fejei
 vagynak még *Angliának*, údymint a' Status jö-
 vedelme, és a' virágjában lévő kereskedés. Hogy
 pedig ezek közül mindenik a' maga virágzásának
 tökéletes állapotjában vagy on, azt a' maga idei-
 ben bővebben is meg-lehetne mutatni; most pe-
 dig legyen elég annyit említeni, hogy ámbár
 most a' hadakozás folytattatik, de még is a' ke-
 reskedés, esztendő alatt bé hajt annyit, mint
 1792-ben, a' melly esztendő, a' kereskedésre néz-
 ve, rendkívül való békességes esztendő vólt. A'
 Frantzia Directorium is, a' titulus meg nem adá-
 sáért is magát meg-bántatottnak lenni nem talál-
 ta, a' mellyet azzal is meg-bizonyított, hogy a'
 kívánt passust nemtsak az hogy meg adni akarta,
 hanem azt valóba el is küldette. Az a' féle
 semmiségeket, formalitásokat azért említeni se
 kellett, ne hogy az által más egyéb fontosabb
 nehezségek adják elé magokat, a' melyekről az
 ember még nem is álmodott volna. Továbbá
 nintsen még Nagy Britannia a' viszontagságoknak
 óllyan állapotjában, a' melly ötet a' következen-
 dő időkre nézve a' böltsesség regulájára tanit-
 hatná. Nézettsenek meg bár akár a' kereske-
 dés, akár a' jövedelmek állapotja, akár a' nap-
 keleti és nyugoti *Indiai* birtokok, és a' Nagy Bri-
 tanniai flották, hogy vagy oné azokban valami

kár, mind a' magok virágjaiban vagynak ezek, és napról napra mind nagyobb nagyobb tökéletességre mennek. — Az igaz, hogy az Angliai flották közül egyset se vihettének a' Nagy Britanniaiak, Német Ország szározzaira, hogy az által, a' Frántzia truppok ki-áradását megakadályoztathatták volna, a' mellyek már most a' magok kegyetlenségek', és igazságtalan tselekedetek emlékeztető hireknél egyebet ott nem hagytanak. — Annakokáért hogyha még valamelly igazságot Nagy Britanniának meg kellene tanulni, a' nem egyéb volna, hanem a' maga előbbeni tzeljének el-érésére nézve, az álhatatosság, a' maga fel-tételei mellett való megmaradás. — A' Király szavaira való meg-köszönés pedig, ezek után egyet értőleg meg-határozottatott.

Olasz Ország.

Májlandból Oct. 4-kén. Minekutánna *Livornóban* meg-vitetett volna annak a' hire, hogy az *Anglusok* és *Korsikaiak* *Castiglionénál*, mintegy 600-on ki-szállottanak volna, ezeknek el-kergetésekre, a' *Livornoi* Respublikánusok azonnal 1000 emberekből álló sereget küldtettenek-ki. — A' *Génuai* levelekből pedig azt olvassuk, hogy a' *Speciai* őrizetnek, és *Pálmária* szigetinek meg erősítésére is, egy rakás tisztek és köz katonak ottan mentenek volna keresztül.

A' *Bergamoi* Oct. 4-kén költ levelek tartások szerént, a' Frantziák olyan planumat tsináltak vala magoknak, hogy a' Cs. K. tábort közbe szorítsák, mellynek véghez viteliben, egy divisiójoknak el-késése miatt, nem boldogúlhattanak, *Wurmser* ellenben az által olyan szerentsés lett, hogy a' Frantziák avantgardéjokat jól meg-korbatolta, a' *Mántuai* várba menő utatát megnyitván, annak meg-erössítettésére 5000 gyalogságból és lovasságból álló sereget küldett-bé, a' melly alkalmatossággal az ellenség Generálja *Chardon*, a' tsata piatzon maradott; a' *Dugoulet* Brigadaja

vezére el-fogattatott; *Viktor*, *Thilain*, *Mayer*, *Murat* Generálok, úgy a' Brigadének vezérei, *Camus*, *Leclerc*, *Toissand* és *Suchet* meg-sebessítettének. — *Vinzenzába* a' Császári tábor megerössítettésére 15,000 emberek érkeztenek-meg, a' hová többeket is várnak meg-érkezni. — A' Frantziáknak is az ő megerössítettésekre 10,000 emberei érkeztenek-meg *Májlandba*.

Bergámóba olyan tudósítást vettének, hogy a' Frantziák tábora Commandánsa minekutánna az iránt vett volna parantsolatot, hogy a' *Mántuai* sántzra üssen réá, az alatta lévő gyalogság *Mántua* alá menni nem akart, mellyre minekutánna a' Fr. lovasság ötet kénfzeríteni akarta volna, egyik a' másakra tüzelni kezdettenek, a' melly által magok közül a' meg-sebessítettéken kívül, mintegy 400-at el-ejtettének. Ezen jó alkalmatosságot a' *Mántuai* várban lévő őrizet is, a' maga halznára kívánván fordítani, olyan szerentsés ki-tsapást tett, hogy a' Frantziák közül a' számos el-esteken kívül, sokakat meg-sebessítettének sokakat pedig el-fogtanak.

A' *Velentzei* tanátstól a' Frantziák azt kívánták, hogy az Anglusoknak, az ő ki-kötő helyekbe bé-menni, tellyességgel meg ne engedje, a' mellyre még eddig a' *Velentzei* Tanáts nékiek semmi válaft nem adott. — A' *Bolognai* Tanáts, nem akarja immár továbbrá meg-engedni, hogy valaki a' Polgári nevezeten kívül, magának valamely titulust adattasson. — A' *Páviai* Universitásba, a' tanittás Sept. 22-kén ismét el-kezdett. A' *Nápolyi* Királyról, a' *Májlandi* Oct. 8-kán költ levelek azt hirlelik, hogy *Rómába* érkezett volna meg, és hogy az ő 60,000 emberekből álló hadi rerege, a' Pápa Ő Szentsége földin akarna keresztül menni. — A' fegyverfzünésbéli békesség meg-fizetésére, második izben *Májland* felé útra indított 1 millió 25 ezer skudi, a' Pápa Ő Szentsége igazgatószéke parantsolatjára, *Rómába* ismét visszá vitettetett. — Majd nevezetes történeteket fogunk hallani Olasz Ország felől.

Német Ország.

A' *Berlini* levelek azt hirtelik, hogy a' *Prussiai* Király, még Sept. 23-kán ilyen Kir. parancsolatot publikáltatott volna a' maga Birodalmában, hogy azon időtől fogva, egy Frantzia emigransnak is az egész *Frussiai* Birodalomban, ha a' magok Országokból, vagy a' Király Ministeriuma kabinetjától való passust elé mutatni nem tudnak, nem hogy ottan múlatni, de tsak bé-menni se engedtéssék-meg, a' kik pedig, a' fennebb említett passusok nélkül találtatnának ottan, azok vagy a' hadi, vagy pedig a' Polgári előjárokól, azonnal arra a' helyre vissza vitetessenek, a' honnan el-jötte nek vala.

A' *Helvétziából* jött tudósításunk szerént, az oda való neutralitásnak annál szorossabban való megtartására nézve, a' határ szélin, *Basiléától* fogva *Bodensééig* egy Cordon fog húzattatni, a' mellyre, ha a' szükség úgy kívánná 30,000 embert is elé állittanak, a' mellynek tartására egyedül a' *Bernai* Canton 10,000, a' *Zürchi* pedig 6000 embereket állitt-ki.

Az *Odonel* szabad seregéből való vitézek, Oct. 10-kén vették-meg ostrommal *Ippesheimat* és *Planchat*, a' Gen. Gróf *Rosenberg* vezérlése alatt, a' melly alkalmatossággal azon vitéz seregből két tisztek sebessittetnek-meg, köz emberek pedig mintegy negyvenen estenek-el, és sebessittetnek-meg. Gróf *Odonell* maga is meg-sebessített ugyan, de még is az ütközetet egészen kiállotta, az ellenségnek pedig, feles számú emberekben esett kára.

A' Császár huzárjai, a' mint a' *Máintzi* Oct. 14-kén levelekből olvashatni, az *Odonel* szabad seregebéli vitézekkel együtt, Oct. 12-kén *Alsensnél* *Hochstaettenbe* bé-vágván, az ellenség közül sokakat le-apritottanak, egy tisztet pedig, és 13 köz embert el-fogtanak.

Ranauból Oct. 17-kén. A' közelebb múlt pén-

teken *Máintz* körül igen nagy ágyúzást hallottunk lenni, tegnap pedig az iránt tudósítottunk, hogy azon a' napon *Kreciznachnál* esett volna valamelly ütközett, a' melly iránt még ugyan semmi meg határozott hirt nem vehettünk, de azt gyanítjuk, hogy az *Austriaiak*, a' kik a' *Nahe* vizén innen fekütnének, a' *Nahe* vizen túl fekvő *Frantziákat* akarták a' magok helyekből ki-kergetni. — A' Császár hufzárjai felől pedig *Ehingenből* Oct. 12-kén azt írják, hogy a' *Frantziáknak Salmansweilba* vólt fő kvártéljok egész *Archivumát* el-vették és egynéhány a' mellett vólt tisztviseleket el-fogtanak volna. Ugyan ezen levélben írják azt is, hogy a' *Schwarzwaelderi* parasztok, *Rheinfeldnél* a' *Moreau* reservaba való minden ártillériáját el-vették volna.

Az ellenség Generáljairól u. m. *Kléberről*, *Máintzból* az Oct. 8-kán költ levelekben azt hirtelik, hogy ő *Hundsrücken* felé indult volna útra, Gen. *Schampionét* pedig *Birkenfeld* felé ment volna. — Gen. *Bernadotte* még mind *Maintzban* vagyon. — A' *Frantzia* északi tábor, még a' *Mühlhausentól* fogva, *Rathig* nyúló linéájában fekszik; a' *Lefebre* divisiója *Schleebusch*, *Odenthal* és *Wupperfurthnál* van le-telepedve, a' melly helyektől az *Austriai* forposztak tsak másfél óránnyira lévén, egyik a' másikkal, a' szélső vigyázaton valok gyakran öszve öszve tsapnak. A' *Lefebre* Gen. fő kvártálja Oct. 10-kén *Düsseidorfba* tétetett által. — Gen. *Jour-dánt*, a' *Párisi* újság irok, és utánnok mások is, *Párisba* vitték vala, de ő *Coloniából* Oct. 6-kán érkezett-meg *Lüttichbe*. — Gen. *Moreau* felől úgy irnak, hogy ő nem *Helvétzián* keresztül szándékozik magát vissza húzni, (a' hol el sem eresztének); hanem *Schwarzwaldon* akár keresztül vágni, és hogy az ő szabad sergéből, az emberei igen elkezdettének szökdösni. — A' *Stockachba* fekütt *Frantziáságot* F. M. L. *Fröhlich*, Oct. 10-kén reggel, kemény ágyúzás által zaklatta-ki, melly miatt, a' töllek el-foglalt hegyeket is hirtelen oda hagyni kéntelenítettének, sok bágasiájokat, és még az

ágyújokat is hátra hagyván magoktól. Hasonló szerentsétlenség érte a' Frantziákat *Furfeldnél* is, a' kik sok el-vezett emberein kívül 16 ágyújátat vesztették el, és *Becker* nevezetű Generálisok is fogságunkba esett.

Elegyes Tudósittások.

Beurnonvillének keményen meg-gyült a' baja, minthogy az északi, és a' *Sámbrei* táborait egyesítve néki kelletik vezérelni, ezen két táborok pedig, egyik a' másikkal tellyességgel meg nem egyezhetnek, az északi tábor, a' *Sámbre* vize mellett lévőt sok excessusokkal vádólván, és tolvajok bándájának nevezvén; a' *Sámbre* vize mellett lévő tábor pedig, a' északi tábort azzal bosszantván, hogy az, az egész *Hollándiai* háború alatt egyebet nem tsinált, hanem tsak evett, ivott, és poszogott vólna, ilyen környülállások között pedig *Beurnonville* a' dolgot annyira vinni nem tudná, hogy ezen két tábor, egyik a' másikkal egyesített erővel nyúlna a' dologhoz, ő annakokáért (*Beurnonville*) jobbnak találta a' Directoriumnak azt fel adni, hogy mivel *Pichegrüt* mind a' két tábor nagyon szereti, azért leg jobb vólna, hogyha helyette a' *Rénus* alsó mellyékihez *Pichegrü* fogna küldtetni.

A' mint az Oct. 15-kén irt *Botzeni* levelek hirlelik, úgyan ezen hónapnak a' 7-kén *Mántuánál* igen kemény ütközet ment véghez, a' mellyben, a' mint az iránt egynéhány rendbéli privat levelek irnak, *Mántuának St. Georgio* felől való részén, az ellenség derekasint meg-verettetvén, onnan vissza verettetett. Egymás úgyan tsak *Botzeni* Oct. 17-kén irt levélben e' vagyon. Itt a' mi tartományunkban, a' hazájokat oltalmazó derék *Tirolisiak*, és a' regularis truppok közül, olyan kemény erő gyül öszve, hogy nemtsak az, hogy a' mi városunknak nintsen már mitől félni, hanem nagy reménységgel lehetünk ahoz, hogy *Tridentum* és *Roveredo* is a' mi kezünkbe majd

villzá fog jöni. Minthogy a' *Nápolyi* Király is, a' maga hadi seregével már útban vagyon, a' *Frantziák* méltán tarthatnak attól, hogy *Olafz* Országban rövid idő alatt meg-fognak szorittatni.

A' *Vérónai* Oct. 15-kén költ levelek, az idegen Országokban, a' *Frantziák* által el-hintett azon irt, hogy *Gen. Wurmser* a' *Mántuai* várba nemtsak az hogy bé-szorittatott, hanem e' felett a' maga táborának nagyobb részét is el-vesztette volna, költött hirnek lenni bizonyítják; mivel ő (*Gen. Wurmser*) *Mántua* környékin is tsak azért, és addig fog ott állani, mig az ő meg-erössítettésére küldendő seregek oda meg-érkeznek. — A' *Frantziák*, az *Olafz* Országban imitt amott esett sok rendbéli ütközetek által úgy annyira el-fáradtanak, és annyi embereiket el-vesztették, hogy *Wurmserhez* még közelíteni se mernek. — *Mántua* semmiben se szükölködik. — A' Pápa Ő Szentsege földiről is ma hólnap fontos hireket fogunk hallani.

A' *Máltai* Aug. 7-kén költ tudósítások szerént, a' *Tripolisi* Basa, a' *Nápolyi* Királynak hadat izent; a' kinek rabló hajói felöll némellyek azt hiszik, hogy azok a' *Hollándiai* és *Schvétziai* hajóknak el-fogások iránt rövid idő alatt parantsolatot fogának venni. — A' *Dániával* való békessége is szinte fel-bontatott nékie, de a' *Tripolisban* múlató *Dániai* követ, sok ügyel bajjal véghez vitte azt, hogy még 6 hónapokig semmiféle ellenséges tselekedetekkel egyik a' másik ellen ne éljenek, hogy az alatt a' *Dániai* követ is, a' maga udvarától végire mehessen annak, hogy a' Basához való kívánságaitól mennyi részbe akarna el-távozni. — A' fényes Portával ámbár a' *Rágusaiak* egyeségben légyenek is, de még is a' *Tripolisi* Basa, a' *Rágusaiak* hajói közül egyet el-fogatván, annak szabadon való botsáttatása végett, nevezetes summát kíván fizettetni, és e' mellett a' Respublikától, esztendőnként, épületre való fákat is kíván adattatni.

A' *Schaffhausen* környékén fekütt *Moreau* serege Oct. 7-kén a' sátor fát fel-szedvén, szépségesen *Waldstaedten* felé nyomúl, a' holott *Waldhutat*, *Sekinget*, *Laufenburgat*, és *Rheinfel-det* szállották-meg. — A' *Moreau* táborát, a' melly magát 3 colonnéba húzza vissza felé, 45,000 emberekből állani mondják, a' mellyek vala merre mennek, magok után nyomorúságnál szegénységénél egyebet hátra nem hagynak, a' mint az ő vissza meneteleket az egész *Svévia* is meg fogja emlegetni.

A' *Stuttgárdi* Oct. 18-kán költ levelek szerint, ámbár mind az *Austriai* seregek, mind pedig a' parasztok, a' *Moreau* seregét a' maga vissza húzásában *Schwarzwaldnál* nem kevésse akadályoztatták legyen is, de még is ő, a' maga colonnéjával, *Freyburgig* nyomúlt keresztül. — A' *Tirolisi* szélekről vett tudósításunk szerint Gen. *Fröhlich* az ellenséget a' *Bettnángi* Grófságból kikergette, a' ki már *Salmansweilerig* húzta vissza magát. — Fegyver Tármeister *Alvintzi*, a' Feldmarschal *Wurmser* meg-erössítésére 40,000 embereket küldett-el, a' ki is, minekutánna a' *Botzeni* Polgárság jussát el fogadta volna, annak-utánna maga is *Kárinthia*, és *Görz* felé, *Triestnek* indúlt útra.

Az igen is, és nem is, egy Párisi levélből.

A' Frantzia Országban uralkodott 64 Királylyok alatt esetté több kegyetlenség, menté nagyobb gyilkosság és pusztítás véguez, mint a' Jákobinusok alatt? Nem. Tehát a' Jákobinusok gyilkossága a' 64 Királylyok ideje alatt történe- neknel 64-szer nagyobb? Igen is. Hát a' Jákobinusok alatt nem jobban fenn álhaté a' Respublika, mint a' Királylyok alatt? Nem. Tudjaé a' Directorium hogy az ő Administratori, az ő Birái, az ő Commissariussi Jákobinusok, a' kik a' Respublikát, mint valamelly árendába vett jószágat, úgy fejk? Igen is. Hát még se télzi őket le?

Nem. De bé-vádoltattanak még is ők? Igen is. Vané a' Directoriumnak kegyetlenebb ellensége, mint *Louvet*, és az ő pártján lévők? Nintsen. Hát a' *Louvet* és a' mellette lévők bé-folyások örökösé? Igen is. Hát a' Fr. Nemzetnek nintsené ellenire az ő tzéljok, helyben hadjaé az ő Decretomaikot, magát félelemben tartattatjaé, és ezen örökös hohéroknak kártáttsa tűzével az emberi nemzetet, tovább is engedié széjjel szaggattatni? Nem. Akarjaké ők, hogy a' had ezután is folytattassék, és a' revoluzió továbbra is tartson? Igen is. Hogy ezen vezedelmes tzéljokat elérhessék, tselekedhetiké ők, vagy nem? Igen is, nem is. Hát el-szenvedhetjüké azt nékiek? Igen is, nem is. Hát az áldozatot tsak mi tegyük, és a' hasznot tsak ők vegyék? Igen is, nem is. Ezek talám *Robertspierrenek* újj emlékeztető oszlopat akarnak emelni, vagy az ő tetemeit, a' puska porfüsti által újjra meg-eleveníteni? Igen is, nem is. Vagyoné arra elegendő pénzek, hogy a' Departementumok főbb öszve gyülekezett személjeiket meg-veztegethessék? A' truppokat, nevezetesen a' *Párisiakat* meg-ijeszthessék? Az ő gonofzságok újjolag való végbe vitelire hamis votumakat szerezhessenek? Sokakat tömlötzre hányathassanak? Igen is, nem is. A' magát közel lenni mutagató szabadságot, úgy kiáltanak fel a' béketelenségtől ösztönöztetett Frantziák, el érjüké valaha, vagy nem? Igen is, nem is. (Vagy az eddig vitt mod szerént, soha sem).

Török Ország.

A' maga flottájával, a' *Kándia* szigete körül járkáló Kapitány Basa, olyan parantsolatot vett, hogy azon szigetnek fel-támodott lakosságait, a' mellyek a' magok Basájokat el-kergették, és a' Frantzia maszlagos gondolatoktól meg-tébojittatván, a' *Kándia* fő várossában, és más helységeken is sok tsint tselekedtenek, meg-zabolázza, és a' jó rendet közöttök ismét lábra állittsa.

Magyar Ország.

Bereg Vármegyéből Sept. 24-ik napján. Mióta részünkön a' föld népétől a' puskát el szedték: azolta fényes nappal is rá ütnek a' farkasok a' tsordákra, 's ménesekre, és tetemes károkat tésznek, mint nállunk is meg esett nemtsak egyfzer már. —

Szatthmár Vármegyéből Sept. 30-dik napján. *Szent Mihály* napját meg előzött éjjel olly nagy esső vala körülöttünk, hogy az útzákon hajókazni lehetett volna, melly nagy esső esés közben menykő hullások is vóltak. Nevezetesen: *Czahóltzon* egy tsür az égi tűz által meg gyújtatván *Fineásnak* másfél száz forint árrú gubittsával porrá égett, melly néki ugyan elég nagy kár, de sokkal tūrhetőbb a' régi *Fineásénál*, a' kit elevenen eméltett meg az égi tűz.

A' juhok a' himlöben nállunk nagyon hullanak mindenfelé; e' mellett már egész nyáron a' marha döge is uralkodott, és körülöttünk most is sok károkat vallanak, mellyből pénzt kellene a' szegény gazdának tsinálni, már pedig *deficiente pecu, deficit omne nia*, az az, ha barmod nints, pénzéd sints.

Azzal *Pest*, és majd minden környékek felett ditsekedhetünk, hogy a' Magyar Jászó Társaság jászó szine nemtsak ki nyilt közöttünk, hanem olly reménységünk vagyon eránta, hogy vagy közel lesz hozzánk, vagy nállunk fog maradni; már is szép előmenetelek lett, mert a' többek közt annyira ki tudták a' vén *Zsugorit* majmozni, hogy *Terentius* sem külömben *Eucliót*.